

**LHV Pensionifond**

**Indeks III**

**Majandusaasta aruanne 2023**

## LHV Pensionifond Indeks III

Majandusaasta aruanne

01.01.2023 – 31.12.2023

<b>Fondi nimi</b>	LHV Pensionifond Indeks III
<b>Fondi liik</b>	Lepinguline fond
<b>Fondijuht</b>	Joel Kukemelk
<b>Põhitegevusala</b>	Vabatahtliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
<b>Juriidiline aadress</b>	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145, Eesti
<b>Telefon</b>	(+372) 6 800 400
<b>Faks</b>	(+372) 6 800 402
<b>Fondivalitseja</b>	AS LHV Varahaldus
<b>Fondivalitseja äriregistri number</b>	10572453
<b>Fondivalitseja juhatus</b>	Vahur Vallistu Joel Kukemelk Eve Sirel (alates 01.06.2023)
<b>Audiitor</b>	KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aastaaruannet ja selle lisasid, investeringute aruannet, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaaruande kohta.

## Sisukord

<b>TEGEVUSARUANNE</b> .....	<b>4</b>
<b>Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond Indeks III 2023. a majandusaasta aruandele</b> .....	<b>6</b>
<b>RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE</b> .....	<b>7</b>
<b>Finantsseisundi aruanne</b> .....	<b>7</b>
<b>Koondkasumiaruanne</b> .....	<b>8</b>
<b>Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne</b> .....	<b>9</b>
<b>Rahavoogude aruanne</b> .....	<b>10</b>
<b>Raamatupidamise aastaaruande lisad</b> .....	<b>11</b>
Lisa 1 Üldine informatsioon .....	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest .....	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine .....	16
Lisa 4 Kapitali juhtimine .....	19
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus .....	20
Lisa 6 Viitlaekumised .....	20
Lisa 7 Seotud osapooled .....	21
Lisa 8 Muud kohustised .....	21
<b>TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE</b> .....	<b>22</b>
<b>FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE</b> .....	<b>23</b>
<b>SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE</b> .....	<b>27</b>

## TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond Indeks III on täiendava kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimistegevuse eesmärk on osakuomanike kapitalipaigutuse väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine läbi fondi investeringute tegemise laiapõhjaliselt ja globaalselt aktsiaturgude indekseid järgivatesse investeerimisfondidesse ilma varade igapäevase aktiivse juhtimiseta. Aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu hoiab fondivalitseja 100% lähedal fondi mahust. Iga kord kui raha osakaal ületab 2% fondi mahust, investeerib fondivalitseja vaba raha vähemalt 2% ületavas osas viie pangapäeva jooksul. Investeringud aktsiatesse investeerivatesse investeerimisfondidesse jagunevad alates novembrist 2023 kahe turuliigi vahel – arenenud turud (*developed*) ja arenevad turud (*emerging*) – vastavalt nende ligilähedasele osakaalule maailma sisemajanduse koguproduktist (SKP), mille arvutusi uuendatakse kord aastas.

Novembris 2023 uuendatud mudelportfelli järgi on 61,7% fondi varast investeeritud arenenud turgudele ja 38,3% arenevatele turgudele.

### 2023 tehti tagasi kogu 2022 langus

Viimased 3 aastat on olnud aktsiatesse investeerivatele indeksfondidele justkui sõit Ameerika mägedel. Kui 2021. aastal kerkisid LHV indeksfondid ligi +23% ja 2022. aastal langeti -14%, siis 2023. aastal oli LHV indeksfondide tulemuseks taas +14%.

Kokkuvõttlikult saab öelda, et 2023. aasta läheb ajalukku kui USA tehnoloogiasektori aasta. USA Nasdaq100 indeks kerkis eurodes aastaga lausa +50%, olles parim aastane tulemus alates aastast 1999. Lõviosa maailma börsiindeksite tõusust oli kontsentreeritud nn magnificent 7 aktsiatesse, kuhu kuuluvad USA börsilt Apple, Microsoft, Alphabet, Amazon, Nvidia, Meta ja Tesla. Needsamad 7 ettevõtet moodustavad MSCI ACWI indeksist tänaseks 17% ning USA SP500 indeksist juba 29%. Võrdluseks - kümme aastat tagasi oli suurima seitsme aktsia osakaal kogu SP500 indeksist poole väiksem ehk 14%. Suurem üksikaktsiate kontsentreeritus indeksi tasemel tähendab indekse kaudu investeerimisel ka suuremaid riske.

Eurodes mõõdetuna oli 2023. aasta parim börsiindeks Küpros +52% tõusuga, Ungari +44% tõusuga ja Poola +41% tõusuga. Nõrgimad turud olid Türgi (eelmise aasta suurim tõusja) -17%, Nigeeria -29% ja Keenia -45%.

### Portfell hajutatud 5100 erineva aktsia vahel, tehnoloogiasektori osakaal on kasvanud

Kui LHV indeksfondide poolt hoitavad börsil kaubeldavate fondide sisu üksikinstrumendi tasemele viia, siis saab öelda, et meie indeksfondide raha on investeeritud rohkem kui 5100 erineva aktsia vahel. 10 suurimat nime tulevad aga kõik tehnoloogiasektorist ning need moodustavad tänaseks kokku 16,9% kogu fondist: Apple osakaal on 3,0%, Microsoft 2,8%, Taiwan Semiconductor 2,5%, Alphabet 1,6%, Samsung Electronics 1,5%, Amazon 1,4%, Tencent Holdings 1,3%, Nvidia 1,2%, Alibaba 0,8% ja Meta 0,8%.

### Arenevad turud pakuvad paremat väärtust

Eesti turul pakutavatest indeksfondidest on kõige suurem osa fondiportfelliga investeeritud odavamatele arenevatele turgudele LHV indeksfondidel, mis investeerivad 38,3% fondi varadest arenevate riikide börsidele. Kui 2023. aasta oli väga helde USA tehnoloogiasektori investorite vastu, siis arenevatele turgudele ja eelkõige Hiinasse raha paigutanud investoritel ülemäära põhjust röömustada ei olnud. Kuid Hiina börs on tänaseks nüüd üks odavamaid arenevaid turge ning läbi LHV indeksfondi saab sellest odavusest kõige rohkem osa.

LHV indeksfondide investeringute kaalutud 12 kuu ettevaatav P/E on 2023. aasta lõpu seisuga ca 15,4x, jooksev hinna ja raamatupidamisväärtuse suhtarv P/B ca 2,5x ning jooksev dividendimäär ca 2,3%. Väga tugeva 2023. börsiaastaga tõusid valuatsioonikordajad rohkem kui kümnendiku ning võrreldes viimase 10-aasta keskmistega on indeksid nüüd veidi kallimad. Kui arenevate aktsiaturgude indeksid on veel oma ajaloo keskmiste kordajate juures, siis arenenud turud kauplevad üle keskmiste.

31.12.2023 seisuga oli LHV Pensionifond Indeks III maht €47 617 486.

III samba indeksfondide võrdlus*	NAV 31.12.2023	NAV 31.12.2022	Muutus perioodi jooksul
<b>LHV Pensionifond Indeks III</b>	<b>1.07940</b>	<b>0.94620</b>	<b>14.08%</b>
Luminor Täiendav PF Jätkusuutlik Tulevik, Indeks	1.09988	0.94717	16.12%
SEB Kliimatuleviku Pensionifond Indeks	1.06913	0.89452	19.52%
Swedbank III samba Pensionifond Indeks	1.06710	0.88340	20.79%
Tuleva III Samba Pensionifond	0.91970	0.77250	19.06%

\* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe [www.pensionikeskus.ee](http://www.pensionikeskus.ee) (Pensionikeskus) avalike andmete alusel. Tabelis on toodud kõik III samba indeksfondid, mis on tegutsenud terve 2023. aasta ja kus fondist väljumine ei ole piiratud. Tabelis esitatud väärtused on eurodes.

**Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond Indeks III 2023. a majandusaasta aruandele**

Fondivalitseja AS-i LHV Varahaldus juhatus on koostanud ja kinnitanud LHV Pensionifond Indeks III 2023. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest ning tehingu- ja vahendustasude aruandest.

**Vahur Vallistu**

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/*

**Joel Kukemelk**

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/*

**Eve Sirel**

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/*

## RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

## Finantsseisundi aruanne

(eurodes)

<b>Varad</b>	<b>Lisa</b>	<b>31.12.2023</b>	<b>31.12.2022</b>
Raha ja raha ekvivalendid	3	2 252 370	2 136 824
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:			
Fondiosakud	3, 5	45 413 589	28 547 454
Viitlaekumised	3, 5, 6	0	572
<b>Varad kokku</b>		<b>47 665 959</b>	<b>30 684 850</b>
<b>Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses</b>			
Võlgnevus fondivalitsejale	7	7 632	4 956
Võlgnevus depoopangale		1 740	1 190
Muud kohustised	8	39 101	0
<b>Kohustised kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses</b>		<b>48 473</b>	<b>6 146</b>
<b>Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses</b>		<b>47 617 486</b>	<b>30 678 704</b>
<b>Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses kokku</b>		<b>47 665 959</b>	<b>30 684 850</b>

Lisad lehekülgedel 11 kuni 21 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

**Koondkasumiaruanne***(eurodes)*

	<b>Lisa</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Tulud</b>			
Intressitulu		15 971	706
Rahalt ja raha ekvivalentidelt		15 971	706
Dividenditulu		432 831	262 023
Fondiosakutelt		432 831	262 023
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatud finantsvaradest ja –			
kohustistest		4 608 978	-4 169 308
Fondiosakutelt		4 608 978	-4 169 308
Muu finantstulu		1 142	840
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		3 715	1 392
<b>Tulud kokku</b>		<b>5 062 637</b>	<b>-3 904 347</b>
<b>Kulud</b>			
Valitsemistasud	7	75 619	51 753
Depootasud		17 274	14 447
Tehingutasud		720	232
Muud tegevuskulud		3 936	1 811
<b>Kulud kokku</b>		<b>97 549</b>	<b>68 243</b>
<b>Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus</b>		<b>4 965 088</b>	<b>-3 972 590</b>

Lisad lehekülgedel 11 kuni 21 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.



**Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne**  
(eurodes)

	2023	2022
<b>Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul</b>	<b>30 678 704</b>	<b>23 923 016</b>
Osakute märkimisel laekunud raha	14 991 185	12 404 132
Osakute lunastamisel tasutud raha	-3 017 491	-1 675 854
<b>Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus</b>	<b>4 965 088</b>	<b>-3 972 590</b>
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	47 617 486	30 678 704
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi alguses	32 424 429	21 680 503
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus	44 114 858	32 424 429
<b>Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus</b>	<b>1.07940</b>	<b>0.9462</b>

Lisad lehekülgedel 11 kuni 21 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

**Rahavoogude aruanne***(eurodes)*

	Lisa	2023	2022
<b>Rahavood põhitegevusest</b>			
Laekunud intressid		15 971	706
Laekunud dividendid		432 831	262 057
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid		-12 257 157	-9 505 376
Muud finantstulud		1 142	840
Makstud tegevuskulud		-55 222	-719 841
<b>Neto rahavood põhitegevusest</b>		<b>-11 862 435</b>	<b>-9 961 614</b>
<b>Rahavood finantseerimistegevusest</b>			
Osakute emiteerimisest laekunud		14 991 757	12 593 058
Osakute lunastuse eest tasutud		-3 017 491	-1 675 854
<b>Neto rahavood finantseerimistegevusest</b>		<b>11 974 266</b>	<b>10 917 204</b>
<b>Rahavood kokku</b>		<b>111 831</b>	<b>955 590</b>
<b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>			
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3	2 136 824	1 179 842
Valuutakursside muutuse mõju		3 715	1 392
Raha ja raha ekvivalentide aruandeperioodi lõpus	3	2 252 370	2 136 824

Lisad lehekülgedel 11 kuni 21 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

## Raamatupidamise aastaaruande lisad

### Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond Indeks III (edaspidi: Fond) moodustati 10.11.2016 ning Fond alustas investeerimistegevust samal kuul. Aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu hoiab fondivalitseja 100% lähedal fondi mahust. Iga kord kui raha osakaal ületab 2% fondi mahust, investeerib fondivalitseja vaba raha vähemalt 2% ületavas osas 5 pangapäeva jooksul. Investeeringud investeerimisfondidesse jagunevad kolme turuliigi vahel – arenenud turud (*developed*), arenevad turud (*emerging*) ja piiriturud (*frontier*) – vastavalt nende ligilähedasele osakaalule maailma sisemajanduse koguproduktist (SKP).

LHV Pensionifond Indeks III fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn, mis on 100%-liselt LHV Group AS-i tütarettevõtte.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2023 kuni 31.12.2023. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 23.04.2024.

### Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

#### 2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond Indeks III raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL) arvestades kohalikus seadusandluses sätestatud investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtete erisusi. Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhaskäivituse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

#### Uued finantsaruandluse standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2024 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

**Standardi IAS 1 muudatused „Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“** (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidus.)

Praeguste IAS 1 nõuete kohaselt liigitavad ettevõtted kohustise lühiajaliseks, kui neil ei ole tingimusteta õigust arveldamist edasi lükata vähemalt 12 kuud pärast aruandekuupäeva. 2020. aastal avaldatud muudatustega on loobutud nõudest, et õigus peab olema tingimusteta, ja selle asemel nõutakse, et õigus arvelduse edasilükkamiseks peab aruandekuupäeval eksisteerima ja sellel peab olema sisu (kohustiste liigitamist ei mõjuta juhtkonna kavatsused või hinnangud selle kohta, kas ettevõtte kasutab arvelduse edasilükkamise õigust või otsustab arveldada enne tähtaega).

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

#### 2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS EL'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste ja eelduste tegemist ja hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute

muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2023 seisuga oodatava krediitkahju suurust. Täpsem info on toodud lisas 2.7 ja 3.3.

### 2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

#### *Arvestus- ja esitusvaluuta*

Fondi raamatupidamise aastaruanne on koostatud eurodes (esitusvaluuta). Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

#### *Tehingud ja saldod välisvaluutas*

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursiga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks hindamispäeva viimast teadaolevat Euroopa Keskpanga kursi. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

### 2.4 Finantsvarade- ja kohustiste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustised järgnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande - varaklassi soetamisel määratletud õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, väärtpaperibörsil kaubeldavad võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustised õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustised fondivalitseja ja depoopanga ees.

#### **Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine**

Fond võtab finantsvara või -kohustise arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustise kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustist selle õiglasel väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustise puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega. Õiglasel väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustiste tehingutasud kajastatakse kuluna koondkasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustis (või finantskohustise osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud).

## Edasine kajastamine

### Finantsvarad: võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, koondkasumiaruandes real "Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande". Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum koondkasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes eraldi ridadel.

### Omakapitaliinstrumentid

Fond kajastab omakapitaliinstrumentid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidist saadud kasum või kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes real "Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande".

### Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses arvestamata tehingukuludid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne (tulevikus ostetav valuta) ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne (tulevikus müüdav valuta). Finantsseisundi aruandes varade ja kohustiste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse eireregleid (*hedging*).

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse koondkasumiaruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest“.

## 2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (closing price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberit õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS-i LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise eeskiri“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustiste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeerimisfondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasisõtmishinna

alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

## 2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja –kohustisi tasaarveldatakse ja näidatakse finantsseisundi aruandes netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustised tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustiste tasaarveldamist rakendanud.

## 2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, vaid amortiseeritud soetusmaksumuses, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmata jätmine või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumi kajastatakse koondkasumiaruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu andmiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediidivaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvele võtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviivituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusest antud hetkel (EAD).

## 2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse koondkasumiaruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

## 2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enamasti maksud dividendidelt jäetakse aktiveks üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

## 2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

## 2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleöhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleöhoiustelt laekunud intressid kajastatakse koondkasumiaruandes real „Intressitulu“.

## 2.12 Investeeringufondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeeringufondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS-i LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarede turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustised. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

## 2.13 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr oli kuni 31.01.2021 0,39% ja on alates 17.02.2021 kuni bilansipäevani 0,2% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

## 2.14 Depootasu

Depootasu on depoopangale makstav igakuine tasu depooteenuste osutamise eest. Depootasu määr oli kuni 2022. a novembrini 0,05% Fondi vara väärtusest aastas. Alates 01.11.2022 on Fondi depootasu aastane määr on kuni 0,04% Fondi deponooriumis hoitava vara väärtusest ja 0,03% Fondi deponooriumis mitte hoitava vara väärtusest. Depootasule lisandub kehtiv käibemaks. Fondi deponooriumis hoitava vara depootasu määra vähendatakse tulenevalt Fondi ja Fondivalitseja valitsetavate muude pensionifondide, mille vara hoitakse Depoopangas, kogumahust. Deponooriumis hoitavate varade aastane määr ei lange alla 0,035%. Depootasu on minimaalselt 180 eurot kuus ühe fondi kohta. Depootasu makstakse välja depoopangale hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

## 2.15 Tehingutasud

Koondkasumiaruandes on real „Tehingutasud“ all tekkepõhiselt kajastatud fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

## 2.16 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele.

## 2.17 Väljamaksud osakuomanikele, märkimis- ja lunastamistasu

Osaku ostmisel väljalasketasu puudub. Osaku müümisel tagasivõtmistasu puudub.

## 2.18 Fondiosakud

Fond on välja lasknud ühte liiki osakuid, mis annavad osakuomanikule õiguse proportsionaalsele osale Fondi netovarast Fondi likvideerimisel tähtaja saabudes. Osakuomaniku nõudel peab fondivalitseja osaku tagasi võtma; osakuomanikel on õigus osakuid tagasi anda ja vastu saada raha igapäevaselt. Osakutega ei kaasne muid lepingulisi kohustisi peale nende lunastamise Fondi likvideerimisel.

Osakud kajastatakse omakapitalina, kuna järgmised IAS 32 kriteeriumid on täidetud:

- osakud annavad omanikule õiguse saada proportsionaalse osaluse Fondi netovarast (ehk kogupuhasväärtusest) Fondi likvideerimisel. Fondi puhasväärtus saadakse, lahutades Fondi kohustised Fondi varade turuväärtusest. Proportsionaalne osalus arvutatakse järgnevalt: jagatakse Fondi kogupuhasväärtus kõigi väljalastud osakute arvuga ning korrutatakse saadud summa igale osakuomanikule kuuluvate osakute arvuga;
- osakud on allutatud kõikidele teistele Fondi poolt välja lastud võla- vm instrumentidele;
- kõikide osakutega kaasnevad õigused (saada tasu vastavalt proportsionaalsele osalusele netovaras) on identsed;
- Fondil ei ole muid finantsinstrumente või lepinguid, millega kaasnevad rahavood põhinevad suures osas kasumil, netovara muutustel või finantsseisundi aruandes/finantsseisundi aruande väliselt kajastatud netovarade õiglase väärtuse muutusel, mille tulemusena oleks osakuomanike tulu oluliselt piiratud või fikseeritud.

Kui osakutega seotud tingimused muutuvad nii, et ülal loetletud kriteeriumid ei ole enam täidetud, klassifitseeritakse osakud finantskohustiseks alates päevast, mil need tingimused ei ole täidetud. Finantskohustus võetakse arvele tehingupäeva õiglases väärtuses. Juhul, kui tekib erinevus omakapitaliinstrumenti bilansilise väärtuse ja kohustise õiglase väärtuse vahel, kajastatakse vahe omakapitalis.

Uute osakute väljalaskmisega seotud otsesed kulud kajastatakse omakapitalis, osakute eest tasutud summa vähendamisenä. Kui Fond ostab enda osakud tagasi, vähendatakse osakuomanikele kuuluvat omakapitali saadud tasude võrra, millest on maha arvatud müügiga otseselt seotud kulutused.

## Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtipaberitesse ja tuletisinstrumentidesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeingu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeeingu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimuste ja prospektiga seatud investeerimispiiranguid. Investeerimispiirangutest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud eelkõige järgmistele riskidele:

- **tururisk**
- **valuutarisk**
- **teingu vastaspoole risk.**



### 3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades. Fondi investeerimisstrateegiast tulenevalt fondijuht ei hinda väärtpaberiturgude tõusu ja languse potentsiaali, vaid investeerib Fondi vara vastavalt mudelportfellis toodule sõltumata turuolukorrast.

Fondi investeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

#### Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Fondi investeerimispoliitikast lähtudes ei ole Fondi portfellis intressiriski kandvaid instrumente.

#### Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutapositioni maksimaalselt 100% Fondi mahust. Erinevates valuutades denomineeritud varad ja kohustised on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursile. Fondil on finantskohustised ainult eurodes.

#### Avatud valuutapositionide kontseerimine

31.12.2023	EUR	USD	Kokku
<b>Valuutariski kandvad varad</b>			
Raha ja raha ekvivalendid	2 252 370	0	2 252 370
Fondiosakud õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande	45 413 589	0	45 413 589
Viitlaekumised	0	0	0
<b>Valuutariski kandvad varad kokku</b>	<b>47 665 959</b>	<b>0</b>	<b>47 665 959</b>
<b>Valuutariski kandvad kohustised</b>			
Muud kohustised	-48 473	0	-48 473
<b>Valuutariski kandvad kohustised kokku</b>	<b>-48 473</b>	<b>0</b>	<b>-48 473</b>
<b>Avatud valuutaposition</b>	<b>47 617 486</b>	<b>0</b>	<b>47 617 486</b>

31.12.2022	EUR	USD	Kokku
<b>Valuutariski kandvad varad</b>			
Raha ja raha ekvivalendid	2 086 438	50 386	2 136 824
Fondiosakud õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande	27 592 269	955 185	28 547 454
Viitlaekumised	572	0	572
<b>Valuutariski kandvad varad kokku</b>	<b>29 679 279</b>	<b>1 005 571</b>	<b>30 684 850</b>
<b>Valuutariski kandvad kohustised</b>			
Muud kohustised	-6 146	0	-6 146
<b>Valuutariski kandvad kohustised kokku</b>	<b>-6 146</b>	<b>0</b>	<b>-6 146</b>
<b>Avatud valuutaposisioon</b>	<b>29 673 133</b>	<b>1 005 571</b>	<b>30 678 704</b>

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab võimalike muutuste mõju koondkasumiaruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga.

Mõju koondkasumiaruandele	Kursimuutus	Valuutakurs		Valuutakurs	
		31.12.2023	2023	31.12.2022	2022
USD kurss	+/- 10%	1.1050	+/- 0	1.0666	+/- 100 557

### Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglasest väärtuses tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- fondi vara investeeritakse indeksit järgivatesse investeerimisfondidesse;
- ühe investeerimisfondi väärtus võib moodustada kuni 10% Fondi mahust;
- kui tegemist on indeksit järgiva eurofondiga vastavalt õigusaktides sätestatud tingimustele, võib investeerimisfondi väärtus moodustada kuni 30% Fondi mahust.

Kui üksikute aktsiate hinnad Fondile investeerimisstrateegiast tulenevalt pigem olulist mõju ei avalda, siis aktsiaturgude hinnad tervikuna küll. Fondivalitseja investeerib aktsiaturgudele sõltumata turuolukorrast ning ei vähenda aktiivselt aktsiaturgude osakaalu Fondis.

### 3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpapereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneada tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral. Likviidsusriski maandamiseks investeerib Fond turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad.

Fondi finantsvarad kogusummas 109 167 191 eurot (31.12. 2022: 30 678 704 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni kolme pangapäevaga turutingimustel realiseerida. Fondis ei ole 31.12.2023 seisuga ja ei olnud 31.12.2022 seisuga mittelikviidseid väärtpabereid.

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustisi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustiste ja nende kohustiste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustiste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustisi täita.

### 3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustisi täita.

Fond on avatud krediidiriskile ainult läbi nõudmiseni kontol oleva raha, mis asub depoopangas (Standard&Poor's krediidireiting A+). Fondi investeerimispoliitikast lähtuvalt hoitakse vaba raha osakaalu stabiilselt alla 2% Fondi mahust, mistõttu on krediidirisk on marginaalne.

### 3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt ei hajutata Fondi investeringuid erinevate sektorite vahel, ent need on hajutatud arenenud, arenevate ning piiriturgude vahel.

Turgude lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2023	31.12.2022
Arenenud turud	58.71%	58.47%
Arenevad turud	36.67%	31.47%
Piiriturud	0.00%	3.10%
Raha ja raha ekvivalendid	4.62%	6.96%
<b>Kokku</b>	<b>100.00%</b>	<b>100.00%</b>

### Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse- ja väljavoo eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

**Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglane väärtus**

Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

<b>31.12.2023</b>	<b>1. tase</b>	<b>2. tase</b>	<b>3. tase</b>	<b>Õiglane väärtus</b>
<b>Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande</b>				
Fondiosakud	45 413 589	0	0	45 413 589
<b>Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kokku</b>	<b>45 413 589</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>45 413 589</b>

	<b>1. tase</b>	<b>2. tase</b>	<b>3. tase</b>	<b>Õiglane väärtus</b>
<b>Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses</b>				
Viitlaekumised	0	0	0	0
<b>Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

<b>31.12.2022</b>	<b>1. tase</b>	<b>2. tase</b>	<b>3. tase</b>	<b>Õiglane väärtus</b>
<b>Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande</b>				
Fondiosakud	28 547 454	0	0	28 547 454
<b>Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kokku</b>	<b>28 547 454</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>28 547 454</b>

	<b>1. tase</b>	<b>2. tase</b>	<b>3. tase</b>	<b>Õiglane väärtus</b>
<b>Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses</b>				
Viitlaekumised	572	0	0	572
<b>Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku</b>	<b>572</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>572</b>

Fond kajastab finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande.

Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoised ning viitlaekumised).

**Lisa 6 Viitlaekumised**

Seisuga 31.12.2023 viitlaekumised puuduvad. Seisuga 31.12.2022 oli viitlaekumistena kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 572 eurot.

**Lisa 7 Seotud osapooled**

---

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS-i LHV Varahaldus, fondivalitseja emaettevõtet AS LHV Group, teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid.

LHV Pensionifond Indeks III maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2023. aastal moodustasid tasud kokku 75 619 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 7 632 eurot. 2022. aastal moodustasid tasud kokku 51 753 eurot, võlgnevus seisuga 31.12.2022 oli 4 956 eurot.

2023.a ja 2022.a puudusid LHV Pensionifond Indeks III poolt makstavad väärtpaberitehingu tasud LHV Pangale.

**Lisa 8 Muud kohustised**

---

Seisuga 31.12.2023 on muude kohustistena kajastatud tasumata raha väärtpaberite ostult summas 39 101 eurot.

Seisuga 31.12.2022 muud kohustused puudusid.

## Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

<b>2023</b>	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
<b>Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:</b>				
AS Swedbank	3	1 119 154	720	100.00%
Flow Traders	27	13 462 824	0	0.00%
<b>Kokku</b>	<b>30</b>	<b>14 661 978</b>	<b>720</b>	<b>100.00%</b>

<b>2022</b>	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
<b>Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:</b>				
AS SEB Pank	2	464 893	232	100.00%
<b>Kokku</b>	<b>2</b>	<b>464 893</b>	<b>232</b>	<b>100.00%</b>

## Fondi investeeringute aruanne

Seisuga 31.12.2023

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Fondi päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turväärtus ühikule 31.12.2023	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest		
<b>1. Väärtpaberid</b>						<b>41 102 765</b>		<b>45 413 589</b>	<b>95.37%</b>		
<b>Fondiosakud</b>						<b>41 102 765</b>		<b>45 413 589</b>	<b>95.37%</b>		
<b>Aktsiafondid</b>						<b>41 102 765</b>		<b>45 413 589</b>	<b>95.37%</b>		
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Iirimaa	IE00BKM4GZ66	EUR	28.45	3 385 666	28.72	3 417 918	7.18%		
HSBC MSCI Emerging Markets UCITS	HSBC Global Asset Management UK	Iirimaa	IE00B5SSQT16	EUR	9.57	13 398 631	9.23	12 927 320	27.15%		
SPDR MSCI World UCITS ETF	State Street Global Advisors	Iirimaa	IE00BFY0GT14	EUR	22.99	2 299 413	30.00	3 000 000	6.30%		
db x-trackers MSCI Emerging Markets Index UCITS	Xtrackers	Iirimaa	IE00BTJRM35	EUR	41.39	972 758	47.47	1 115 451	2.34%		
Lyxor Core MSCI World DR UCITS	Lyxor Asset Management	Luksemburg	LU1781541179	EUR	12.33	9 860 537	14.99	11 988 400	25.18%		
Amundi Prime Global UCITS ETF	Amundi Asset Management	Luksemburg	LU1931974692	EUR	24.86	11 185 760	28.81	12 964 500	27.23%		
Krediitasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alguskuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
<b>2. Hoiused</b>										<b>2 252 370</b>	<b>4.73%</b>
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		EUR			2 252 370	2 252 370	4.73%

	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
<b>VARAD KOKKU</b>	<b>47 665 959</b>	<b>100.10%</b>
<b>Fondi kohustised</b>	<b>- 48 473</b>	<b>- 0.10%</b>
<b>FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS</b>	<b>47 617 486</b>	<b>100.00%</b>

\* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

<sup>1</sup> Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduürireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.



## Seisuga 31.12.2022

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Fondi päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turväärtus ühikule 31.12.2022	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest		
<b>1. Väärtpaberid</b>						<b>28 966 357</b>		<b>28 547 454</b>	<b>93.05%</b>		
<b>Fondiosakud</b>						<b>28 966 357</b>		<b>28 547 454</b>	<b>93.05%</b>		
<b>Aktsiafondid</b>						<b>28 966 357</b>		<b>28 547 454</b>	<b>93.05%</b>		
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Iirimaa	IE00BKM4GZ66	EUR	28.45	3 385 666	26.63	3 169 089	10.33%		
HSBC MSCI Emerging Markets UCITS	HSBC Global Asset Management UK	Iirimaa	IE00B5SSQT16	EUR	10.11	6 067 327	9.06	5 433 000	17.71%		
SPDR MSCI World UCITS ETF	State Street Global Advisors	Iirimaa	IE00BFY0GT14	EUR	22.74	2 046 873	24.95	2 245 410	7.32%		
db x-trackers MSCI Emerging Markets Index UCITS	Xtrackers	Iirimaa	IE00BTJRMP35	EUR	41.39	972 758	44.83	1 053 387	3.43%		
Lyxor Core MSCI World DR UCITS	Lyxor Asset Management	Luksemburg	LU1781541179	EUR	11.97	7 123 892	12.48	7 427 683	24.21%		
Amundi Prime Global UCITS ETF	Amundi Asset Management	Luksemburg	LU1931974692	EUR	24.32	8 269 360	24.31	8 263 700	26.94%		
iShares MSCI Frontier and Select EM ETF	Blackrock Fund Advisors	USA	US4642861458	USD	29.16	1 100 481	23.88	955 185	3.11%		
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alguskuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpptähtaeg	Hoiustatud summa	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
<b>2. Hoised</b>										<b>2 136 824</b>	<b>6.97%</b>
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			2 086 438	2 086 438	6.80%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			50 386	50 386	0.16%
<b>3. Muud varad</b>										<b>572</b>	<b>0.00%</b>
Muud nõuded										572	0.00%

	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
<b>VARAD KOKKU</b>	<b>30 684 850</b>	<b>100.02%</b>
<b>Fondi kohustised</b>	<b>- 6 146</b>	<b>- 0.02%</b>
<b>FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS</b>	<b>30 678 704</b>	<b>100.00%</b>

\* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

<sup>1</sup> Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduürireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne